

NORRKÖPING

Kommunrevisionen

Revisionskrivelse

1(1)

2021-02-24

KR 2020/0007

Socialnämnden

Revisions PM av Socialnämnden

Kommunrevisionen har inom ramen för den grundläggande granskningen genomfört en delgranskning av Socialnämndens verksamhet. Granskningen avser nämndens ekonomiska styrning och kontroll avseende sin verksamhet. De sakkunnigas PM bifogas denna revisionskrivelse.

Vid kommande revisionsdialog kommer vi som revisorer att bland annat följa upp nämndens arbete avseende de rekommendationer som återfinns i bifogat PM.

KOMMUNREVISIONEN

Göran Ekdahl
Förtroendevald revisor

Klas Corbelius
Förtroendevald revisor

Revisionskontoret

Handläggare, titel, telefon

Anna Holmberg, sakkunnigrevisor
011-15 17 98

Granskning av Socialnämnden

Denna granskning ingår som en del i revisorernas grundläggande granskning av Socialnämnden. Denna PM ska besvara följande revisionsfråga:

- Är nämndens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av ekonomin tillfredsställande?

Den metod granskningen baseras på är dokumentstudier samt intervjuer. Intervjuer har skett med politiker och tjänstepersoner för att bättre förstå nämndens styrning. De bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar bygger på gällande lagstiftning och kommunfullmäktiges beslut.

I vår granskning har följande revisionskriterier använts:

- Lagstiftning (kommunallag, förvaltningslag)
- Politisk riktlinje för styrmodellen i Norrköpings kommun, KS 2019/0457 och Tjänstemannariktlinje för styrmodellen i Norrköpings kommun, KS 2019/0458.
- Fullmäktiges mål (Budget 2020), KS 2019/0150
- Reglemente för Norrköpings kommuns nämnder, KS 2018/1517
- Reglementen för Socialnämnden, KS 2019/0028
- Attestreglemente, KS 2013/0267
- Riktlinje för ekonomistyrning, KS 2015/0144
- Riktlinje för intern styrning och kontroll, KS 2019/0608

Kvalitetssäkring

Denna PM är sakgranskad av de som intervjuats. Slutsatserna och revisionsbedömningarna ansvarar revisionskontoret för. Rapporten är även kvalitetssäkrad vid revisionskontoret.

Iakttagelser

Nämnden har, likt tidigare år, arbetat fram sin uppdragsplan och internbudget för 2020 i en gemensam process. I nämndens uppdragsplan anges den ekonomiska ramen på en aggregerad nivå, fördelningen på nämndens huvudverksamheter är 67% barn- och ungdomsverksamheten och 22% vuxenverksamheten. Det framgår även att "Socialnämndens budget ska vara i balans. Ambitionsnivån för socialkontorets verksamheter får inte vara högre än att det är rimligt att nå en budget i balans. Om ett beslutsärende påverkar nämndens budget görs alltid en ekonomisk konsekvensbeskrivning." I nämndens uppdragsplan finns två mål och sex utvecklingsområden, de båda målen riktar sig mot barn- och ungdomsverksamheten.

Inför 2019 äskade nämnden om en utökad budgetram för att hantera den prognostiserade volymökningen som beräknas följa utifrån kommunens framtida växande befolkning. Nämnden tilldelades inte detta och erhöll likt övriga nämnder i kommunen även ett besparingskrav. Därav vidtog nämnden flertalet ekonomiska åtgärder under 2019 för att nå en budget i balans 2019 och även 2020. I maj 2019 äskade nämnden inför 2020 ånyo om en utökad budgetram med hänvisning till den prognostiserade volymökningen om 18 mnkr. Nämnden erhöll ett tillskott om 3 mnkr och det tidigare besparingskravet om 1% (5 mnkr) togs bort vid tilldelning av ram inför 2020. Likt föregående år tog nämnden höjd för detta vid framtagandet av internbudgeten för 2020 under hösten 2019. Nämnden erhöll även en investeringsbudget om 300 tkr för 2020. Majoriteten av nämndens budget avser lagstyrd verksamhet vilket gör att handlingsutrymmet för nämnden utöver det lagstyrda är begränsat.

Vid sammanträdet i december 2019 fastställde nämnden styrdokumenterna uppdragsplan, intern driftsbudget och internkontrollplan avseende 2020.

Nämnden erhåller ekonomisk rapportering både i muntlig och i dokumenterad form vid sina sammanträden. Till nämnd redovisas, för både drift och investering, utfallet för perioden och prognos för året, som ställs i relation till årets budget så att den prognostiserade avvikelsen framgår. Redovisningen avseende drift sker för de fyra verksamheterna (barn- och ungdom, vuxen, nämnd och verksamhetsstöd/ekonomi) och har även brutits ner på de övergripande områdena under respektive verksamhet exempelvis myndighet, utförare och externt köpt vård. Nämnden erhåller även statistik och nyckeltal avseende för nämnden väsentliga parametrar såsom vårdtygn, placeringar och volymer. Varje kvartal erhåller nämnden en utökad nyckeltalsrapport.

Enhets- och verksamhetscheferna har ett budgetansvar över sina enheter respektive verksamheter. Centralt finns ekonomienheten som har det övergripande ansvaret för budget- och prognosarbetet samt rapportering och analyser av utfallet. På enhets- och verksamhetsnivå görs uppföljningar av de egna budgeternas olika poster där personal och vårddygn är två väsentliga poster. Kontinuerliga genomgångar sker med ekonomienheten och gemensamt tas prognoser fram på enhets- och verksamhetsnivå. Utifrån dessa uppföljningar sammanställer och analyserar ekonomienheten helheten.

Nämndens kontor har under de senaste åren arbetat med att utveckla arbetet med uppföljning, prognoser och statistik avseende vård- och placeringskostnader. Nämnden erhåller statistik och prognos för helåret avseende både vård- och placeringsdygn samt kostnad. Inom nämndens kontor finns flertalet olika grupperingar, där handläggare, sakkunniga, ekonomer, statistiker, enhetschefer och verksamhetschefer ingår, som kontinuerligt träffas veckovis respektive månadsvis. Utifrån respektive ansvarsområde sker genomgång och uppföljning av befintliga och kommande placeringar där hänsyn tas till eventuella omplaceringar i dessa grupperingar. I uppföljningen finns ett individperspektiv. Kontorets statistiker utgår från nämndens verksamhetssystem Viva där statistik tas fram och sammanställs avseende de olika vård- och placeringsformerna. Utifrån att det finns viss naturlig fördröjning i inrapporteringen av information görs kontinuerliga uppdateringar och uppföljningar av tidigare redovisad dygnsstatistik för att säkerställa den statistiska prognosen och uppföljningen. Den statistiska prognosen kompletteras med information från de olika grupperingarna och sammanställs månadsvis till den rapportering nämnden erhåller vid sina sammanträden.

Prognoserna under årets första sju månader redovisar ett nollresultat, dvs en budget i balans. Från och med augusti redovisar nämnden ett överskott för året i sina prognoser. Nämnden har likt övriga nämnder påverkats av rådande pandemi såväl både verksamhetsmässigt och ekonomiskt.

Rekommendationer och bedömningar

Utifrån nämndens fördelning av sin tilldelade ram går det procentuellt att utläsa en övergripande ekonomisk ambitionsnivå avseende nämndens verksamhet. Nämndens båda mål i uppdragsplanen riktar sig främst till barn- och ungdomsverksamheten. Samtidigt ingår i nämndens ansvar även övrig verksamhet såsom vuxenverksamheten. Nämnden bör tydliggöra sin ambitionsnivå avseende hela sin verksamhet.

Då majoriteten av nämndens budget avser lagstyrd verksamhet är handlingsutrymmet för nämnden utöver det lagstyrda begränsat. Detta är något nämnden med fördel skulle kunna synliggöra i sina styrdokument.

Vi kan i vår granskning utläsa att nämnden fastställt äskande om 300 tkr för investering kontorsinventarier. Däremot saknas fastställandet av en investeringsplan för kommande tre år, vilket enligt kommunens styrmodell skall finnas. Det ska även fastställas en intern investeringsbudget för

kommande kalenderår i samband med övriga styrdokument i december året innan.

Den granskning vi gjort avseende den ekonomiska uppföljningen, statistik och prognos avseende vård- och placeringskostnader visar att nämndens kontor har utvecklat ett bra och säkert arbetssätt. Det material nämnden erhåller som underlag för sin ekonomistyrning är säkerställt av kontoret utifrån både statistiska och ekonomiska aspekter där det samtidigt bakomliggande finns ett fokus på att individen sätts i centrum.

Utifrån vår granskning bedömer vi att nämnden är aktiv och fattar beslut kring verksamhetens ekonomi.

Vår bedömning är att nämndens ekonomiska styrning är tillfredsställande.

Tillfredsställande	Inte helt tillfredsställande	Delvis tillfredsställande	Inte tillfredsställande
--------------------	------------------------------	---------------------------	-------------------------

Revisionen rekommenderar nämnden att:

- Tydliggöra sin ambitionsnivå avseende hela sin verksamhet.
  - Synliggöra det lagstadgade uppdragets del av budgetramen i nämndens styrdokument.
  - Säkerställa att investeringsbudget för kalenderåret och investeringsplan för tre år framåt fastställs.
-

Bilaga 1 Definitioner

För att underlätta samtal och förståelse av vår bedömning graderas vår analys efter den betydelse vi tillmäter de brister vi funnit. Avsikten är att underlätta nämndens eget förbättringsarbete och möjliggöra för nämnden att ta sitt revisionsansvar. Det är viktigt i sammanhanget att poängtera att iakttagelser gäller utifrån de delar som vi granskat det aktuella året och därför kan en bedömning skifta mellan åren.

Inte tillfredsställande/tillräckligt innebär i normalfallet att vi funnit brister som har en stor påverkan på nämndens förmåga att uppnå en god styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Det kan också innebära att nämnden inom ett specifikt område behöver åtgärda en brist som om den kvarstår får stora konsekvenser för nämndens arbete.

Delvis tillfredsställande/tillräcklig innebär att vi har identifierat brister som nämnden behöver åtgärda och hålla sin uppmärksamhet på. Bristen uppfyller inte kriterierna för att vara *inte tillfredsställande/tillräcklig* men påverkar negativt nämndens förmåga att ha en god styrning, ledning, uppföljning och kontroll. Nämnden ska därför uppmärksamma och korrigera dessa brister så att de inte förvärras.

Inte helt tillfredsställande/tillräckligt innebär att vi identifierat brister som nämnden behöver åtgärda. Bristerna är av den karaktären att det finns vissa frågetecken av mindre allvarlig karaktär. Nämnden behöver fortsätta korrigera bristerna och är på god väg.

Tillfredsställande/tillräckligt innebär att vi inte har några frågetecken eller att de brister vi ser är av marginell karaktär. De kommentarer vi ger är av sådan karaktär att de ska ses som stöd i nämndens ordinarie förbättringsarbete.